

STATUT
Instytutu Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów
Polskiej Akademii Nauk

I. Postanowienia ogólne

§ 1

Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN - zwany dalej „Instytutem”- jest jednostką naukową Polskiej Akademii Nauk, powstałą z połączenia działającej od 1953 roku Pracowni Dziejów Oświaty PAN i Zakładu Historii Nauki PAN, działającego od 1954 roku.

§ 2

Instytut działa na podstawie:

1. Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2020 r., poz. 1796),
2. Statutu Polskiej Akademii Nauk stanowiącego załącznik do Uchwały nr 8/2010 Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk z dnia 24 listopada 2010 r., zmienionego uchwałą nr 8/2012 z 25 września 2012 r., uchwałą nr 1/2015 z 19 marca 2015 r., uchwałą nr 4/2018 z 21 czerwca 2018 r., uchwałą nr 4/2020 z dnia 3 grudnia 2020 r. oraz uchwałą nr 3/2021 z dnia 26 czerwca 2021,
3. Uchwały Nr 4/77 Prezydium Polskiej Akademii Nauk z dnia 24 lutego 1977 roku sprawie utworzenia Instytutu Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN, zatwierdzonej przez Prezesa Rady Ministrów w dniu 16 czerwca 1977 roku oraz decyzji nr 2/94 Sekretarza Naukowego PAN z dnia 5 stycznia 1994 roku w sprawie zmiany nazwy Instytutu na Instytut Historii Nauki PAN,
4. Uchwały Nr 25/2011 Prezydium Polskiej Akademii Nauk z dnia 17 maja 2011 roku w sprawie zmiany nazwy Instytutu nadającej Instytutowi imię Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów,
5. niniejszego statutu.

§ 3

Instytut posiada osobowość prawną.

§ 4

Siedzibą Instytutu jest m. st. Warszawa. Instytut może posiadać swoje jednostki organizacyjne również w innych miejscowościach na terenie całego kraju.

§ 5

1. Instytut używa pieczęci okrągłej z wizerunkiem godła Rzeczypospolitej Polskiej pośrodku i nazwą Instytutu w otoku: Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk.
2. Instytut używa pieczęci podłużnej z nazwą i adresem Instytutu.

§ 6

Instytut może używać nazwy skróconej - Instytut Historii Nauki PAN

II. Zadania Instytutu

§ 7

Przedmiotem działania Instytutu jest prowadzenie badań naukowych w zakresie historii nauki, historii kultury, historii oświaty i historii techniki oraz upowszechnianie wyników tych badań.

§ 8

Do zadań Instytutu należy w szczególności:

1. prowadzenie prac badawczych,
2. publikacja wyników prac,
3. prowadzenie studiów doktoranckich i studiów podyplomowych oraz innej działalności edukacyjnej w różnych formach organizacyjnych,
4. wspieranie rozwoju młodych naukowców,
5. upowszechnianie wyników badań,
6. ochronę własnych oryginalnych rozwiązań naukowych w kraju i za granicą,
7. gromadzenie, opracowywanie i publikowanie materiałów dokumentacyjnych,
8. współpracę z krajowymi i zagranicznymi instytucjami naukowymi oraz innymi osobami prawnymi i fizycznymi,
9. prowadzenie prac rozwojowych i wdrażanie ich wyników,
10. opracowywanie ekspertyz i udzielanie opinii w zakresie problematyki naukowej Instytutu,
11. organizowanie zebrań naukowych, w szczególności zjazdów, konferencji, sympozjów naukowych itp.
12. współdziałanie z instytucjami zajmującymi się edukacją i upowszechnianiem wiedzy,
13. prowadzenie działalności wydawniczej,
14. wykonywanie innych zadań wynikających z aktualnych przepisów oraz zleconych przez Polską Akademię Nauk.

§ 9

Instytut może prowadzić studia doktoranckie w zakresie historii nauki, techniki i kultury.

§ 10

Tekst ślubowania doktoranta stanowi Załącznik nr 2 do Statutu.

III. Organizacja Instytutu

§ 11

Organami Instytutu są:

1. Dyrektor,
2. Rada Naukowa.

§ 12

Prezes Polskiej Akademii Nauk powołuje na dyrektora Instytutu osobę wybraną w drodze konkursu na okres 4 lat.

§ 13

1. Zastępcę Dyrektora powołuje – na czas swojej kadencji – i odwołuje, Dyrektor.
2. Kandydata na stanowisko Zastępcy Dyrektora i jego ewentualne odwołanie w trakcie kadencji opiniuje Rada Naukowa.
3. Zastępca Dyrektora odpowiada za sprawy organizacyjne i administracyjne Instytutu.
4. Dyrektor Instytutu określa szczegółowy zakres zadań swego zastępcy.

§ 14

1. Dyrektor Instytutu kieruje działalnością Instytutu i reprezentuje go na zewnątrz.
2. Do zadań Dyrektora należy w szczególności:
 - a/ koordynowanie, przy pomocy Zastępcy, prac Instytutu,
 - b/ tworzenie programu rozwoju naukowego i ekonomicznego Instytutu,
 - c/ opracowywanie rocznych planów badań naukowych, planów finansowych oraz rocznych sprawozdań z działalności Instytutu,
 - d/ przedstawianie Radzie Naukowej do zaopiniowania spraw należących do zakresu jej kompetencji oraz sprawozdania rocznego z działalności Instytutu do zatwierdzenia,
 - e/ przygotowywanie projektów schematu struktury organizacyjnej Instytutu,
 - f/ ustalanie regulaminu organizacyjnego Instytutu oraz innych regulaminów,
 - g/ powoływanie i odwoływanie oraz ustalanie zakresu zadań kierowników wewnętrznych jednostek organizacyjnych,
 - h/ wykonywanie w stosunku do pracowników Instytutu czynności z zakresu prawa pracy zastrzeżonych dla pracodawcy.
3. Dyrektor kieruje bieżącą działalnością Instytutu, odpowiada za gospodarowanie mieniem zgodnie z obowiązującymi zasadami oraz odpowiada za wynik finansowy Instytutu.

§ 15

1. Dyrektor może powoływać i rozwiązywać organy doradcze i opiniodawcze Instytutu.
2. Skład, zakres działania i tryb pracy organów, o których mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, określa decyzja Dyrektora o ich powołaniu.
3. W umowie pomiędzy Instytutem a Dyrektorem oraz w sporze z Dyrektorem, Instytut reprezentuje pełnomocnik powołany uchwałą Rady Naukowej spośród Jej członków nie będących pracownikami Instytutu, na okres kadencji Dyrektora. W razie potrzeby zmiany pełnomocnika, zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio.

§ 16

1. Rada Naukowa Instytutu składa się **z 47 członków**.
2. Kadencja Rady Naukowej trwa cztery lata i rozpoczyna się z początkiem roku kalendarzowego.

§ 17

W skład Rady Naukowej wchodzi z głosem stanowiącym:

1. Wszystkie osoby z tytułem profesora lub stopniem doktora habilitowanego zatrudnione w Instytucie w pełnym wymiarze czasu lub wybierani przez nie przedstawiciele,
2. członkowie Akademii wskazani do udziału w pracach Rady przez Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN,
3. osoby z tytułem naukowym, stopniem doktora habilitowanego lub doktora, specjaliści z różnych dziedzin życia gospodarczego i społecznego oraz praktycznego zastosowania nauki, niezatrudnione w Instytucie lub zatrudnione w nim w niepełnym wymiarze czasu pracy, wybrane przez osoby wymienione w pkt 1 i 2 – nie więcej niż 25 osób,
4. wybrani przedstawiciele pracowników naukowych, innych niż określani w pkt 1, zatrudnionych w Instytucie w pełnym wymiarze czasu pracy – w liczbie 3 osób,
5. wybrany przedstawiciel doktorantów, jeżeli Instytut prowadzi studia doktoranckie,
6. Dyrektor Instytutu,
7. osoby spoza Instytutu, wskazane przez przewodniczącego Centrum, odpowiedniego ze względu na specjalność naukową placówki, wyróżniające się wiedzą i dorobkiem naukowym i legitymujące się co najmniej stopniem naukowym doktora – w liczbie do 4.

§ 18

Skład Rady Naukowej w trakcie trwania kadencji nie jest uzupełniany.

§ 19

1. Wyboru członków Rady Naukowej, o których mowa w § 17 ust. 3, dokonuje zebranie ogólne osób wymienionych w § 17 ust. 1 i 2, w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów, przy udziale co najmniej 2/3 osób uprawnionych do głosowania.

2. Wyboru członków Rady Naukowej, o którym mowa w § 17 ust. 4, dokonuje zebranie ogólne adiunktów i asystentów, zatrudnionych w Instytucie w pełnym wymiarze czasu pracy, w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów, przy udziale co najmniej 2/3 osób uprawnionych do głosowania.
3. Wyboru przedstawiciela doktorantów, o którym mowa w § 17 ust. 5, dokonują doktoranci Instytutu na zebraniu wyborczym, w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów, przy udziale co najmniej 2/3 osób uprawnionych do głosowania.
4. Wybory przeprowadza Komisja Wyborcza powołana przez ustępującą Radę Naukową. W przypadku niepowołania Komisji Wyborczej przez ustępującą Radę Naukową, Komisję Wyborczą powołuje Prezydium ustępującej Rady Naukowej w porozumieniu z Dyrektorem Instytutu.

§ 20

Aktu powołania osób wybranych w skład Rady Naukowej dokonuje Wiceprezes PAN, nadzorujący Wydział I Nauk Humanistycznych i Społecznych lub upoważniona przez niego osoba.

§ 21

Rada Naukowa wybiera przewodniczącego i wiceprzewodniczącego oraz sekretarza. Funkcji tych nie mogą pełnić Dyrektor ani jego zastępca.

§ 22

1. Rada Naukowa Instytutu sprawuje bieżący nadzór nad działalnością Instytutu, dbając zwłaszcza o wysoki poziom jego działalności naukowej i rozwój młodych pracowników naukowych.
2. Rada Naukowa w szczególności:
 - a/ przyjmuje programy: badań, współpracy z krajowymi i zagranicznymi instytucjami naukowymi oraz działalności wydawniczej,
 - b/ zatwierdza sprawozdania z działalności Instytutu,
 - c/ uchwała Statut Instytutu,
 - d/ przeprowadza przewody doktorskie i habilitacyjne oraz przedstawia wnioski o nadanie tytułu naukowego w ramach posiadanych uprawnień,
 - e/ dokonuje oceny stanu kadry naukowej według określonego przez siebie trybu,
 - f/ uchwała sposób i tryb przeprowadzania konkursów na poszczególne stanowiska naukowe.
 - g/ zgłasza kandydatury na członków Akademii i innych gremiów naukowych,
 - h/ zgłasza kandydatury do nagród naukowych,
 - i/ opiniuje kandydatury na redaktorów i członków komitetów redakcyjnych czasopism i serii wydawniczych Instytutu, przedstawiane przez Dyrektora,
 - j/ uczestniczy w wyborach Dyrektora wybierając przedstawicieli Instytutu do komisji konkursowej,
 - k/ powołuje rzecznika dyscyplinarnego w Instytucie,
 - l/ wypowiada się we wszystkich sprawach dotyczących życia naukowego i sytuacji środowiska,

m/ rozpatruje inne sprawy wynikające z Ustawy i Statutu Akademii.

§ 23

Zasady i tryb działania Rady Naukowej określa uchwalony przez nią regulamin

§ 24

1. Instytut prowadzi działalność naukową w ramach pracowni oraz poprzez publikowane serie wydawnicze i czasopisma.
2. Pracownie powoływane są zarządzeniem dyrektora po uprzedniej aprobacie Rady Naukowej.
3. Kierowników pracowników naukowych i redaktorów naczelnych serii wydawniczych i czasopism powołuje Dyrektor.
4. Schemat struktury organizacyjnej Instytutu stanowi Załącznik nr 1 do Statutu.

§ 25

1. Sprawy dyscyplinarne dotyczące pracowników Instytutu rozpatruje Komisja Dyscyplinarna. W skład Komisji Dyscyplinarnej wchodzi 3 członków, w tym co najmniej jeden z tytułem naukowym. Wszyscy członkowie Komisji Dyscyplinarnej muszą być zatrudnieni w Instytucie w pełnym wymiarze pracy.
2. Wyboru członków komisji dyscyplinarnej dokonują wszyscy pracownicy naukowci Instytutu w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów, przy udziale co najmniej 2/3 osób uprawnionych do głosowania.
3. Kadencja Komisji Dyscyplinarnej odpowiada kadencji Rady Naukowej.
4. Rada Naukowa powołuje spośród pracowników naukowych Instytutu rzecznika dyscyplinarnego na okres 4 lat.

IV a. Profesorowie emerytowani

§ 25a

1. Osobie, która była zatrudniona w Instytucie na stanowisku profesora, profesora zwyczajnego, profesora Instytutu lub profesora nadzwyczajnego, a która przeszła na emeryturę i nie jest pracownikiem Instytutu, przysługuje status emerytowanego profesora Instytutu.
2. Osobie o tym statusie przysługuje prawo posługiwania się określeniem „Profesor emerytowany IHN PAN”.
3. Status profesora emerytowanego nadaje Rada Naukowa na wniosek Dyrektora.
4. Osobom posiadającym status profesora emerytowanego Instytut umożliwia, na zasadach określonych przez Dyrektora, kontynuowanie działalności naukowej.

§ 26

Gospodarkę finansową Instytutu określają odrębne przepisy.

§ 27

Organizację i porządek w procesie pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników ustala regulamin pracy.

§ 28

Niniejszy statut został uchwalony przez Radę Naukową Instytutu w dniu 24 marca 2011 roku, zaopiniowany przez Wydział I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN w dniu 17 maja 2011 roku, wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk w dniu 20 maja 2011 roku **/z uwzględnieniem zmian zatwierdzonych przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk w dniu 16 maja 2013 r. oraz w dniu 25 listopada 2014 r./**.

§ 29

Zmiana statutu następuje w trybie przewidzianym dla jego zatwierdzenia.

§ 30

Traci moc Statut zatwierdzony przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk w dniu 22 grudnia 1998 r. (z uwzględnieniem zmian zatwierdzonych przez Prezesa PAN 22 marca 1999 r. i 15 listopada 2010 r.).